

Opleidingsplan leergang Brandweerderduiker (werkzaam bij de brandweer)

28 april 2010

Brandweeracademie
Postbus 7010
6801 HA Arnhem

T 026 355 24 10
F 026 351 50 51
info@nifv.nl

Voorwoord

Voor u ligt het opleidingsplan voor de leergang Brandweerder. Dit opleidingsplan sluit aan bij het Besluit Personeel Veiligheidsregio's en het bijbehorende landelijk functiehuis brandweer.

Het opleidingsplan is afgeleid van het kwalificatiedossier Brandweerder en de proeve van bekwaamheid Brandweerder

Aan de totstandkoming van dit opleidingsplan is bijgedragen door:

<i>Isaac Bos</i>	<i>duikinstructeur/duikploegleider, VR R'dam-Rijnmond</i>
<i>Hans Hobé</i>	<i>chef operationele zaken/duikinstructeur, VR Utrecht</i>
<i>Johan van Osnabrugge</i>	<i>duikinstructeur/duikploegleider, VR Hollands-Midden</i>
<i>Brian Swagers</i>	<i>duikinstructeur/duikploegleider, VR Haaglanden</i>
<i>Ron Tangenberg</i>	<i>duikinstructeur/duikploegleider, VR Haaglanden</i>
<i>Jan van Kimmenade</i>	<i>project Implementatie, NVBR (voorzitter)</i>
<i>Anne Marie Bosman</i>	<i>programmamanager vakbekwaamheid, Nbbe</i>
<i>Leo Opstal</i>	<i>beleidsmedewerker vakbekwaamheid, Nbbe</i>
<i>Jaap Molenaar</i>	<i>vakgroepdecaan incidentmanagement, NIFV</i>
<i>Frans van der Veen</i>	<i>VR Gooi- en Vechtstreek, adviseur opleidingsplan NIFV</i>
<i>Marianne Heijndijk</i>	<i>hoofd onderwijskundigen, NIFV</i>

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
Inleiding	4
Uitgangspunten.....	5
1.1 Kerntaken en competenties	5
1.2 Werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's	6
1.3 Opbouw en indeling.....	6
2. Basisontwerp leergang Brandweerdruiker.....	8
Blok 1: Brandweerdruiker-Inleiding, basiskennis en Praktijk Brandweerdruiker I	10
Blok 2: Brandweerdruiker Theorie I en Praktijk Brandweerdruiker II	11
2.3 Blok 3: Praktijk Brandweerdruiker III	12
2.4 Praktijktrainingen en toetskaartverrichtingen	13
3. Studielasting leergang Brandweerdruiker.....	14
3.1 Vaststelling studielasting	14
3.2 Studielasting per werkvorm	15
4. Werkend leren.....	16
4.1 Werkend leren in de leergang Brandweerdruiker	16
4.2 Leerwerkplek.....	16
4.3 Leerwerkplekbegeleider	16
4.4 Verhouding werkend leren t.o.v. andere onderwijsvormen	16
5. Overige adviezen.....	17
5.1 Instroomniveau leergang Brandweerdruiker	17
5.2 Docenten en instructeurs leergang Brandweerdruiker	17
Bijlage.....	18

Inleiding

Dit document is bestemd voor alle personen die betrokken zijn bij de verdere inrichting en organisatie van de leergang Brandweerder: ontwikkelgroep, onderwijskundige(n), ontwikkelaars, etc. Dit document vormt voor hen de leidraad bij het uitwerken van de leergang.

Uitgangspunten

1.1 Kerntaken en competenties

De leergang Brandweerderduiker richt zich op de kerntaken en competenties van de functie Brandweerderduiker zoals deze in het kwalificatiedossier zijn vastgelegd.

De onderstaande tabel is afgeleid van de competentiematrix uit het kwalificatiedossier Brandweerderduiker. Het betreft hier de strategische en organisatorische competenties die vooral betrekking hebben op het geven van richting aan organisatie en de inrichting van het werk.

Kerntaken	Kerntaak 1 Uitruk / verkenning	Kerntaak 2 Inzet	Kerntaak 3 Nazorg
Competenties (organisatie)			
Probleem oplossen		Niveau 1	
Leren en reflecteren			Niveau 1
Daadkracht		Niveau 1	
Mondeling communiceren			Niveau 1
Onafhankelijk		Niveau 1	
Inleven			Niveau 1

Kerncompetenties

In aanvulling op bovengenoemde competenties zijn de kerncompetenties Accuraat, Stressbestendigheid en Samenwerken van toepassing op alle operationele functies bij de brandweer. Ze zijn dus functieoverstijgend en spelen een belangrijke rol bij werving en selectie. Zie voor de volledige omschrijving de bijlage.

Vakmatige competenties (professie).

Vakmatige competenties zijn competenties op vakgebieden die specifiek voor de brandweer zijn. Bij deze functie is het basisniveau (1) van het vakgebied Incidentmanagement van toepassing. Zie voor de volledige omschrijving de bijlage.

Kerntaken

De kerntaken vormen het centrale uitgangspunt voor de invulling van dit opleidingsplan. De competenties zijn vooral gekoppeld aan de werkzaamheden per kerntaak, en komen in het onderwijs terug in de vorm van leeractiviteiten. In dit opleidingsplan worden deze leeractiviteiten benoemd. Deze leeractiviteiten vormen de basis voor het te ontwikkelen onderwijs. Hierna volgt een beknopte beschrijving van de kerntaken van de Brandweerderduiker.

Kerntaak 1: Uitruk/verkenning

De brandweerderduiker selecteert de persoonlijke beschermingsmiddelen, controleert deze, trekt deze aan en voert een buddycheck uit. Hij draagt zorg voor voldoende fysieke en mentale getraindheid.

Kerntaak 2: Inzet

1. Als reddingsduiker spoort de brandweerderduiker mensen en dieren op het water en in het water van maximaal 15 meter diepte en redt of bergt deze.
2. Als veiligheidsduiker staat de brandweerderduiker gereed om directe hulp te verlenen aan een reddingsduiker die in een noodsituatie verkeert. Tevens mag de veiligheidsduiker de reddingsduiker ondersteunen als deze aan de oppervlakte is.
3. In gevallen waarbij acuut gevaar bestaat voor het milieu of voor de scheepvaart mogen objecten worden opgespoord en geborgen. Beslissing hieromtrent wordt door de bevelvoerder en/of officier van dienst in overleg met de waterbeheerder genomen.

Kerntaak 3: Nazorg

In samenspraak met de assistent duikploeg/chauffeur maakt de brandweerderduiker het voertuig en de persoonlijke duikuitrustingsstukken inzetgereed. Na afloop van de inzet neemt hij met de ploegleden deel aan een evaluatiegesprek over de inzet en na een traumatische ervaring aan een nazorggesprek. Hij registreert de noodzakelijke gegevens in zijn persoonlijk duikerslogboek en laat dat aftekenen door de duikploegleider.

1.2 Werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's

De kerntaken uit het kwalificatiedossier Brandweerderduiker zijn nader uitgewerkt in werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's. De werkzaamheden komen in dit opleidingsplan terug (zie hoofdstuk 2). De beoordelingscriteria en de keuzes & dilemma's worden verwerkt in de lesplannen en leeropdrachten, en komen niet afzonderlijk terug in dit opleidingsplan. Daarnaast komen de beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's terug in de proeve van bekwaamheid bij deze leergang.

1.3 Opbouw en indeling

De leergang Brandweerderduiker is opgebouwd uit 3 blokken die elk een theorie- en een praktijkonderdeel kennen.

Blok 1 Inleiding en basiskennis en Praktijk Brandweerderduiker I

De leergang start met een inleidend blok waarin de leergang wordt toegelicht en een plaats is gegeven aan oriëntatie op de functie en algemene basiskennis voor de brandweerderduiker waaronder natuurkunde. Parallel aan dit theorieblok voert de deelnemer een eerste leerwerkplekopdracht uit gericht op kennis van het duikteam o.a.

Blok 2 Theorie en Praktijk Brandweerderduiker II

In dit blok komt alle overige theorie van deze opleiding aan de orde. Parallel aan de theorielijns loopt de praktijk. De praktijklijn bestaat uit trainingen en leerwerkplekopdrachten. Deze bereiden eveneens voor op de proeve-onderdelen 'Toetskaart Zwembad/Duiktoren' en de geslotenvragentoets. De ontwikkelgroep adviseert om een dagdeel theorie per lesdag in te roosteren, waarbij het andere dagdeel aan praktijktraining besteed kan worden.

Blok 3 Praktijk Brandweerder III

De opleiding wordt afgesloten met praktijktrainingen die eveneens voorbereiden op de proeve-onderdelen Toetskaart Buitenwater en praktijksimulatie 'inzet als reddings- en veiligheidsduiker'.

Deze indeling sluit aan op de volgorde van de proeve-onderdelen en de voorwaardelijkheid die voor enkele proeve-onderdelen geldt:

- De geslotenvragentoets en de toetskaart Zwembad/Duiktoren zijn voorwaardelijk voor de Praktijksimulatie Inzet als brandweerder
- De praktijksimulatie Inzet als brandweerder' is voorwaardelijk voor de toetskaart Buitenwater.
- De toetskaart Buitenwater (en dus ook de praktijksimulatie Inzet als brandweerder) is voorwaardelijk voor de laatste praktijksimulatie Inzet als reddings- en veiligheidsduiker.

Bron: Nbbe Handleiding Beoordelaar Brandweerder, versie 3.3

Toelichting indeling:

De blokken zijn om de inhoudelijke ordening aan te geven van de verschillende onderdelen van de leergang. Dit is niet hetzelfde als het rooster van de opleiding. Op basis van deze structuur zal de uiteindelijke leergang worden ontwikkeld waar de volgorde van lesplannen o.a. belangrijke input is voor het adviesrooster.

De verwachting is dat in het adviesrooster blokken deels zullen overlappen omdat dit om redenen van veiligheid, didactiek of opleidingsorganisatie wenselijk of noodzakelijk is. Het zal dus ook mogelijk en in een aantal gevallen nodig zijn om specifieke onderdelen laat in het rooster in te plannen. Een voorbeeld hiervan zijn bijvoorbeeld de onderdelen in de Duiktoren (praktijktraining ter voorbereiding op toetskaart). De voorwaardelijkheid van de proeve-onderdelen blijft hier als leidende lijn naast lopen.

2. Basisontwerp leergang Brandweerder

De leergang Brandweerder is opgebouwd uit de volgende blokken, conform de opzet zoals toegelicht in paragraaf 1.3. Rechts van de opleidingsblokken is de toetslijn (Proeve van Bekwaamheid, PvB) geschetst.

Blok 1	Brandweerder – inleiding en basiskennis	Praktijk Brandweerder I	PvB
	<ul style="list-style-type: none"> - Oriëntatie op de functie - Toelichting op de leergang - Oriëntatie en basiskennis anatomie, fysiologie en natuurkunde - Duiklogboek 	<ul style="list-style-type: none"> - Leerwerkplekopdrachten: verkenning eigen korps/regio 	Gesloten- vragentoets
Blok 2	Theorie Brandweerder	Praktijk Brandweerder II	PvB
	<ul style="list-style-type: none"> - Gezondheidsrisico's voor de duiker - Gezondheidsrisico's voor te water geraakte personen en zwemmend redden - Wettelijke regelingen - Tactiek voor de brandweerder - Materiaal, tactiek en veiligheid voor de brandweerder 	<ul style="list-style-type: none"> - Trainingen toetskaart Zwembad en Duiktoren - Leerwerkplekopdrachten bereikbaarheidskaarten, RI & E, TRA, duiktijden 	Toetskaart Zwembad en Duiktoren Praktijksimulatie 'Inzet als brandweerder' Geslotenvragentoets
Blok 3	Praktijk Brandweerder III		PvB
	<ul style="list-style-type: none"> - Trainingen toetskaart Buitenwater 		Toetskaart Buitenwater Praktijksimulatie 'Inzet als reddings- en veiligheidsduiker'

Hierna wordt de opzet van elk blok afzonderlijk uitgewerkt. Per blok worden (in een afzonderlijke tabel) de volgende aspecten beschreven:

- *kerntaken*
De kerntaken zijn overgenomen uit het kwalificatiedossier.
- *thema's*
Van welke vakinhoudelijke thema's moet de cursist kennis, inzicht en vaardigheden hebben, om de genoemde werkzaamheid als beginnend beroepsbeoefenaar goed uit te kunnen voeren?
- *plaatsen*
Bijvoorbeeld opleidingsinstituut of korps.
- *leeractiviteiten*
Zelfstudie, leer(werkplek)opdracht en dergelijke.
- *studiebelasting*
Het aantal uren dat met de leeractiviteit is gemoeid.

1.3 Blok 1: Brandweerder – Inleiding/basiskennis en Praktijk I

Kerntaken	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studie-belasting in uren
Kerntaak-overstijgend	<ul style="list-style-type: none"> - Oriëntatie op de functie - Toelichting op de leergang - Oriëntatie en basiskennis anatomie, fysiologie en natuurkunde - Wettelijke regelingen, duiklogboek - Uitrusting en onderhoud 	Introductieactiviteiten: <ul style="list-style-type: none"> - Toelichting programma - Toelichting proeve van bekwaamheid¹ 	Opleidingsinstituut	2
		Theorie (1 dagdeel)	Opleidingsinstituut	3
		Zelfstudie	-	2
		Theorie (1 dagdeel) en bespreken leerwerkplekopdracht	Opleidingsinstituut	4
		Opdracht: Uitzoeken positionering van de functie binnen het eigen korps, organisatie duikteam, logboekregistratie, bekijken waterongevallenwagen, uitrusting	Werkplek	3
Zelfstudie	-	2		

¹ waarbij ROI verwijst naar NBBE Toetswijzer

Blok 2: Brandweerder Theorie I en Praktijk Brandweerder II

Kerntaken	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studie-belasting in uren
Alle kerntaken	<ul style="list-style-type: none"> - Primaire duikziekten, secundaire duikziekten, aandoeningen gerelateerd aan het duiken - Verdrinking en onderkoeling, zwemmend redden - Tactiek voor de brandweerder - Veiligheidsbeleid en ongevalmelding 	<p>Theorie (4 dagdelen) Zelfstudie Trainingen toetskaart Zwembad en Duiktoren, 9 dagdelen (*)</p> <p>Leerwerkplekopdrachten bereikbaarheidskaarten, RI & E, TRA</p> <p>Proeve: Toetskaart Zwembad en Duiktoren</p> <p>Praktijksimulatie Inzet als Brandweerder Geslotenvragentoets</p>	<p>Opleidingsinstituut - Variabel</p> <p>Werkplek</p> <p>Zwembad en duiktoren Zwembad Gecertificeerde locatie</p>	<p>12 30 27</p> <p>6</p> <p>8 uur</p> <p>5 uur 1 uur</p>

(*) zie ook 2.4

2.3 Blok 3: Praktijk Brandweerdruiker III

Blok 3 bestaat uit een intensieve praktijktraining.

Kerntaak	Thema's	Leeractiviteiten	Locatie	Studiebelasting in uren
Alle kerntaken	zie voorgaande, geen nieuwe theorie.	Inleiding uitleg praktijktrainingen blok 3 (1 dagdeel) Trainingen toetskaart Buitenwater (*), 18 dagdelen Proeve: Toetskaart Buitenwater Praktijksimulatie Inzet als Reddings- en veiligheidsduiker	Opleidingsinstituut variabel variabel goedgekeurde examenlocatie	3 54 geen extra tijd ² 3,5 uur

(*) uitwerking in 2.4

² Zit in opleidingstijd

2.4 Praktijktrainingen en toetskaartverrichtingen

Voor de praktijktrainingen zal de volgorde van de verrichtingen op de toetskaart worden aangehouden. Hierbij voorzien wij de volgende clustering die als basis zal dienen voor de uitwerking van lesplannen voor de praktijktrainingen.

Toetskaart Zwembad / Duiktoren

Cluster 1: Conditioneel

Cluster 2: Controle en onderhoud, Duikveiligheid, Duikvaardigheid zwemkleding en volledige duikuitrusting.

Cluster 3: Communicatie, Zelfredmethoden en Noodprocedure

Toetskaart Buitenwater

Cluster 1: Communicatie en Duikvaardigheid

Cluster 2: Noodprocedure en Redding

Cluster 3: Redding en Acute berging

Cluster 4: Duikvaardigheid (bijzondere situaties, zie laatste onderdeel toetskaart).

3. Studielast leergang Brandweerder

3.1 Vaststelling studielast

De studielast van de leergang Brandweerder omvat de uren die een deelnemer gemiddeld besteedt aan het leren op het brandweeropleidingsinstituut (contacturen), de benodigde zelfstudie (bestuderen en verwerken van theorie) en het werkend leren.

Vanzelfsprekend zijn vooral de uren die worden besteed aan zelfstudie en werkend leren afhankelijk van de studievastigheden van de deelnemer en de regionale faciliteiten en mogelijkheden voor het werkend leren.

De studielast van de leergang Brandweerder is gebaseerd op alle leeractiviteiten die de ontwikkelgroep per kerntaak nodig vond, om deze kerntaak als beginnend beroepsbeoefenaar in voldoende mate te beheersen. Bij het uitwerken van kerntaken in leeractiviteiten heeft de ontwikkelgroep zowel onderwijskundige als vakinhoudelijke keuzes gemaakt. Deze keuzes zijn gemaakt op basis van ervaringen met bepaalde leeractiviteiten in de praktijk. De studielast is de som van de tijdsduur van alle leeractiviteiten en de toetslast (indien al bekend).

De tijdsduur per leeractiviteit is gebaseerd op een schatting. De ervaring op basis waarvan de schatting plaatsvindt, is via de ontwikkelgroep Brandweerder ingebracht door docenten, instructeurs en andere vertegenwoordigers van de opleidingsinstellingen. Zo is er binnen brandweer Nederland een brede consensus over de gemiddelde duur van een klassikale of praktijkles. Deze studielast is een adviserende indicatiestelling.

Na invulling van de diverse leeractiviteiten per kerntaak, in overleg met de ontwikkelgroep, wordt de studielast van de leergang Brandweerder vastgesteld op 165,5 uur.

Vergelijking met modulaire opleidingsstructuur

De studielast van de leergang Brandweerder is mede gebaseerd op die van de gelijknamige module uit de modulaire brandweeropleidingsstructuur. In het Examenreglement Brandweerder 1995 staat het volgende:

- Brandweerder theorie: 4 studiepunten á 10 uur = 40 uur
- Brandweerder praktijk I: 2 studiepunten á 10 uur = 20 uur
- Brandweerder praktijk II: 4 studiepunten á 10 uur = 40 uur

In totaal betekent dit een studielast van 100 uur.

Toelichting verschil oud en nieuw:

Zelfstudie:

De zelfstudiecomponent is ruimer ingeschat op 34 uur. Hier was destijds 16 uur voor geraamd (ervan uitgaande dat de zelfstudie-uren in de modulaire structuur onder Theorie vielen). De nieuwe inschatting wordt reëler geacht. Wel merken we hierbij op dat de tijd die hier daadwerkelijk aan wordt besteed sterk afhankelijk is van de deelnemer.

Praktijk/werkplekleren:

In de modulaire opleidingsstructuur wordt uitgegaan van 60 uur praktijk, daar waar nu met 81 (training) en 9 (leerwerkplekopdrachten) dus totaal 90 uur wordt gerekend. Hierna worden de twee ontwikkelingen beschreven die hieraan ten grondslag liggen:

1. Recent is besloten de proeve van bekwaamheid aan te passen op basis van bevindingen uit het rapport Systeembeschouwing Brandweerder (IOOV) en het Arbobesluit Werken onder overdruk. Gevolg hiervan is dat de toetskaartonderdelen zijn uitgebreid (meer verrichtingen in zwembad en duiktoren). Dit in aansluiting op gewijzigde taakstelling van de brandweerder waarin de nadruk op redding is komen te liggen. Dit leidt tot een verhoging van de studiebelasting.
2. Het werkend leren wordt vormgegeven door de deelnemer een aantal leerwerkplekopdrachten in zijn korps te laten uitvoeren.

NB

Met deze studiebelasting wordt ruimschoots voldaan aan de eis om elke deelnemer 600 duikminuten (onderwatertijd), waarvan 120 in binnenwater, te laten maken, in overeenstemming met de relevante wet- en regelgeving.

3.2 Studiebelasting per werkvorm

Werkvorm	Uren blok 1	Uren blok 2	Uren blok 3	Totaal
Leren op het opleidingsinstituut - Theorie - Trainingen	9	12 + 27 = 39	3 + 54 = 57	Theorie:24 Praktijktraining: 81 105 uur
Werkpleklernen	3	6	-	9 uur
Zelfstudie	4	30	-	34 uur
Totaal onderwijs	16	75	57	148
			Toets-belasting	17,5
			Totaal	165,5

4. Werkend leren

4.1 Werkend leren in de leergang Brandweerderuiker

Werkend leren kan op verschillende manieren worden ingevuld. De meest ultieme vorm is de 'echte' beroepspraktijk en daar waar dit mogelijk is, wordt hier binnen het brandweeronderwijs voor gekozen.

In deze leergang geldt dat werkend leren in de meest zuivere vorm beperkt mogelijk is. In de echte beroepspraktijk is het namelijk om redenen van veiligheid o.a. niet mogelijk om tot het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar te komen.

Het vak van Brandweerderuiker wordt geleerd door theorie met praktijktraining af te wisselen. Hierbij wordt een opbouw gekozen van eenvoudige deelverrichtingen of vaardigheden naar een in complexiteit toenemende training waarin deelverrichtingen worden geïntegreerd. Deze component praktijktraining hebben we bij de studiebelasting ondergebracht bij 'contacturen' in plaats van 'werkplekieren'. Er zijn een aantal leerwerkplekopdrachten toegevoegd aan de leergang. Deze zijn gericht op het onderzoeken en inventariseren van korps- of regio-specifieke werkwijzen en procedures o.a.

4.2 Leerwerkplek

Een leerwerkplek kan gedefinieerd worden als de omgeving waarbinnen de leeropdracht naar behoren kan worden uitgevoerd, begeleid en beoordeeld. Het wat van de leeropdracht bepaalt waar deze het beste kan worden uitgevoerd en wie de begeleiding ter hand neemt.

Trajectbegeleider

Overigens bepaalt de trajectbegeleider in overleg met de werkgevers in de regio de uiteindelijke leerwerkplek(ken). Uitgangspunt dient daarbij wel te zijn dat de onderwijsdeelnemer in staat wordt gesteld om alle leeropdrachten naar behoren te kunnen uitvoeren. De trajectbegeleider is binnen het brandweeronderwijs verantwoordelijk voor het monitoren van de kwaliteit van de leerwerkplek. Kijk voor het profiel van de trajectbegeleider op www.bkbp.nl.

4.3 Leerwerkplekbegeleider

De leerwerkplekbegeleider begeleidt de onderwijsdeelnemer tijdens het leren op de werkplek. Het gaat om een rol binnen een reguliere functie in een brandweerkorps. Kijk voor het profiel waar een leerwerkplekbegeleider aan dient te voldoen op www.bkbp.nl.

Afwijking van het profiel

Voor het begeleiden van de leerwerkplekopdrachten die de deelnemer in het korps uitvoert, adviseert de ontwikkelgroep om een duikploegleider aan te wijzen (in plaats van een collega-duiker). De duikploegleider beschikt namelijk over specifieke en actuele achtergrondkennis over de onderwerpen van de leerwerkplekopdrachten, daar waar dit bij een brandweerderuiker niet het geval hoeft te zijn.

4.4 Verhouding werkend leren t.o.v. andere onderwijsvormen

In de leergang Brandweerderuiker wordt de volgende indeling aangehouden:

71 % onderwijstijd: Contactonderwijs: theorie 16%, praktijktrainingen 55%
 6 % van de onderwijstijd: Werkplekieren (leerwerkplekopdrachten)
 23 % van de onderwijstijd: Zelfstudie

5. Overige adviezen

5.1 Instroomniveau leergang Brandweerderduiker

Het Landelijk Functiehuis Brandweer geeft aan dat de functie Brandweerderduiker een functie op VMBO-niveau is. In het kwalificatiedossier staat dat om in te stromen het VMBO werk en denkniveau nodig is. De minimumleeftijd om in aanmerking te komen voor de functie van brandweerderduiker is 18 jaar. De brandweerderduiker moet medisch goedgekeurd zijn voor het verrichten van duikwerkzaamheden conform Arbobesluit Werken onder overdruk.

5.2 Docenten en instructeurs leergang Brandweerderduiker

Onderwijsgevende functionarissen in de leergang Brandweerderduiker beschikken in beginsel over het Rijksdiploma Instructeur en/of Docent. Deze diploma's dekken de pedagogisch-didactische competenties waarover hij dient te beschikken.

Vakinhoudelijke eisen aan docenten/instructeurs

Uit het Arbobesluit Werken onder overdruk volgt dat de lessen binnen deze leergang uitsluitend mogen worden verzorgd door gespecialiseerde instructeurs/docenten. De instructeur/docent die lesgeeft aan de leergang Brandweerderduiker moet daarom beschikken over het diploma Instructeur Brandweerderduiker (later bekend geworden onder de naam Specialisatie Brandweerderduiker), beide uit de modulaire opleidings- en examenstructuur.

Voor de leergangen zoals ze binnen de context van functie- en competentiegerichte onderwijsstelsel gegeven gaan worden, zal een formeel scholing- en certificeringstraject worden ontwikkeld voor docenten en instructeurs Brandweerderduiker en Duikploegleider.

Bijlage

Niveaubeschrijvingen competenties (bron: Kwalificatiedossier, competentiewoordenboek):

Accuraat (niveau 1)

Zorgvuldig en stipt handelen, gericht op het voorkomen van fouten. Nauwkeurig uitvoeren van activiteiten.

- toetst eigen werk aan geldende procedures, regels en afspraken
- levert correct en volledig werk af
- werkt ook onder druk kwaliteitsgericht, nauwgezet, gedegen en let op details

Samenwerken (niveau 1)

Zich inzetten om met anderen resultaten te bereiken en daarmee bijdragen aan een gezamenlijk doel. Denken en handelen vanuit gemeenschappelijke belangen.

- draagt bij aan het gemeenschappelijk doel en komt afspraken na; informeert partners/experts over eigen activiteiten en houdt zich op de hoogte van activiteiten van partners/experts.
- toont belangstelling voor collega's en helpt hen op verzoek
- vraagt collega's naar hun mening en geeft eigen mening.

Stressbestendig (niveau 1)

Kalm, objectief en effectief blijven functioneren bij tijdsdruk, tegenslag, teleurstelling of tegenspel. Om kunnen gaan met weerstanden.

- geeft bij (tijds)druk voorrang aan bepaalde zaken in het eigen werk en blijft doeltreffend handelen.
- bewaakt eigen grenzen van kennen en kunnen.
- accepteert tegenwerpingen als onvermijdelijk, ziet het betrekkelijke hiervan in.
- laat zich niet meeslepen in emotionele meningsverschillen.

Probleem oplossen (niveau 1):

Het signaleren van (potentiële) problemen/knelpunten en deze zelfstandig of in samenwerking met anderen verhelpen.

- signaleert tijdig knelpunten binnen het eigen organisatieonderdeel en lost deze binnen de gestelde kaders op
- formuleert binnen gestelde kaders verschillende alternatieven of oplossingen
- dringt door tot de kern van het probleem; achterhaalt onderliggende oorzaken om herhaling te voorkomen.
- voorziet problemen en anticipeert hierop.

Leren en reflecteren (niveau 1)

Terugkijken op het eigen functioneren en het gedrag daaraan aanpassen of ondernemen van ontwikkelacties om tot verbetering van eigen functioneren en vaardigheden te komen. Je kwetsbaar durven opstellen en fouten durven maken. Actief werken aan zelfontwikkeling.

- stelt zich vragend op en toont wil om te leren.
- vraagt feedback op eigen functioneren, luistert actief en vraagt door.
- zet met behulp van feedbackgever concrete feedback om in acties.
- volgt (nieuwe) ontwikkelingen in eigen vakgebied.

Daadkracht (niveau 1)

Op adequate en krachtige wijze nemen van beslissingen op basis van een inzichtelijke afweging en eigen oordeel, ook als kennis en/of informatie beperkt is en tevens het uitvoeren en afronden van activiteiten. Handelen naar en 'staan voor' een genomen besluit (van zichzelf of een ander).

- handelt moedig in lastige situaties, neemt verantwoorde risico's.
- neemt beslissingen op grond van relevante informatie en duidelijke feiten, waarbij de gevolgen van de besluiten voorspelbaar zijn.
- neemt en motiveert beslissingen binnen het eigen werkkterrein.
- blijft achter gemaakte keuzen (van zichzelf of van partners/experts) staan.

Mondeling communiceren (niveau 1)

Ideeën, meningen en informatie aan anderen overdragen in voor de ontvanger begrijpelijke taal, gebaren en non-verbale signalen. Tactvol en effectief reageren op behoeften en gevoelens van anderen, taal en terminologie aanpassen aan de doelgroep (incl. Engels).

- drukt zich zowel mondeling als schriftelijk goed uit bij contacten van verschillend niveau, onderbouwt de boodschap met duidelijke argumenten.
- stelt zich open en onbevooroordeeld op in een gesprek, interpreteert verbale en non-verbale signalen en vraagt na of de boodschap goed begrepen is.
- formuleert tactvol, stemt taal, gebaren en houding af op de behoefte en belangen van de ander.
- stelt open vragen en vraagt door; geeft feedback wanneer daar om wordt gevraagd.
- redigeert interne documenten en schrijft documenten voor extern gebruik.

Onafhankelijk (niveau 1)

Zelfstandig en zelfbewust werken. Om kunnen gaan met eisen, veranderingen en hindernissen. Eigen standpunten innemen en verdedigen, rekening houdend met de missie van de organisatie.

- vertrouwt op zichzelf, maakt zelfstandig keuzen binnen het eigen takenpakket en aandachtsgebied en laat zich daarbij niet weerhouden door belemmeringen.
- vraagt feedback en hulp op het juiste moment op basis van een inschatting van de eigen kennis en vaardigheden.
- werkt zelfstandig en vaart duidelijk een eigen koers binnen gestelde kaders.

Inleven (niveau 1)

Onderkennen van gevoelens en behoeften van anderen. Verplaatsen in anderen en zich bewust tonen van de invloed van het eigen handelen.

- beïnvloedt het gesprek en de sfeer door gevoelens te benoemen, stuurt het gesprek in de juiste richting en houdt de relatie goed; beheerst de eigen emoties.
- toont belangstelling, luistert actief, vraagt door, houdt rekening met eigen emoties en die van anderen en reflecteert hierop.
- houdt rekening met omstandigheden en praktijkervaringen van partners/experts en toont begrip en waardering.
- communiceert open en durft eigen vragen, zorgen en leerpunten bespreekbaar te maken.

Vakmatige competentie Incidentmanagement Basisniveau (1)

Dit vakgebied omvat de repressieve taken van de rampenbestrijdingsorganisatie, zoals het operationeel leidinggeven dan wel adviseren bij incidenten van verschillende schaalgrootten (zowel mono- als multidisciplinair). Ook de aan het operationeel optreden gelieerde aandachtsgebieden zoals evaluaties, bedrijfsopvang, nazorg, procedures (w.o. alarmering- en opschalingprocedures). Arbo-wetgeving en andere wettelijke kaders vallen onder dit vakgebied.

Basisniveau 1: Is in staat om informatie en gegevens te reproduceren en deze kennis toe te passen binnen het eigen expertgebied.